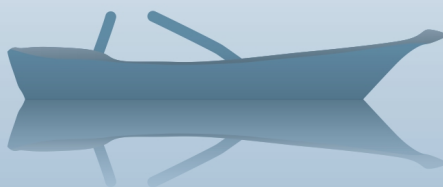
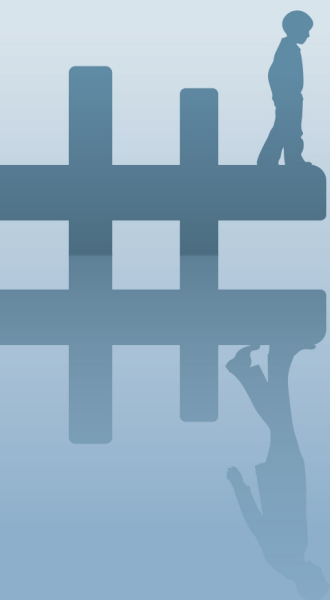

ΜΙΧΑΗΛ ΜΙΧΑΛΙΟΣ

ΤΟ
ΑΠΑΓΚΙΟ

ΝΟΥΒΕΛΑ

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

ΤΟ ΑΠΑΓΚΙΟ

ΜΙΧΑΗΛ ΜΙΧΑΛΙΟΣ

ΝΟΥΒΕΛΑ

LIBRON

πρώτη έκδοση, Νοέμβριος 2017

© Copyright LIBRON ΕΚΔΟΤΙΚΗ Ι.Κ.Ε. & Μιχαήλ Μιχαλιός

Αθήνα, 2017

ISBN 978-618-82421-8-0

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως ο νόμος έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής αδείας του εκδότη η καθ' οιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό, οπτικοακουστικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, μετάδοση, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευσή του συνόλου ή μέρους του έργου.

Σειρά: Σύγχρονη Ελληνική Πεζογραφία - 5

Νουβέλα

Μιχαήλ Μιχαλιός, *Το απαγκιο*

Επιμέλεια: Γιώργος Σπυράκης

Σελιδοποίηση & Σχεδιασμός Εξωφύλλου: Μιχάλης Ζούπας | www.zoupas.gr

Ακολουθήθηκαν οι υπολογιστικές και ορθογραφικές προτιμήσεις του συγγραφέα

LIBRON Εκδοτική Ι.Κ.Ε.

Λουκιανού 25 & Χάρπτος,

106-75 Αθήνα, Τ. 210-3314105

eMail: info@libron.gr • website: www.libron.gr

Στη μητέρα μου

ΕΙΧΕ ΗΔΗ ΠΑΤΗΣΕΙ ΤΑ ΔΕΚΑ και κρατούσε τη ζωή με το ένα του χέρι. Άλλο δεν του 'χε μείνει. Το μοιραίο σταυροδρόμι ήταν μια αλησμόνητη μέρα εκεί γύρω στα έξι του. Είχε βγει με τους γονείς του και το «Σοφάκι» –τη βάρκα του πατέρα– να ψαρέψουν για το μεροφάι. Αν περίσσευε κάτι, θα το πουλούσαν να καλύψουν και τ' άλλα χρειώδη. Κι αν τα ελέη της θάλασσας ήταν παραπανίσια –που σπάνια συνέβαινε–, θα μπορούσαν να ξεχρεώσουν κι ένα γραμματίο στον τσιφούτη, τον σελέμη¹ τον Γκιφρίλο, για την αγορά της βάρκας. Επέμενε να πάει μαζί τους και ο πατέρας δεν του χάλασε χατίρι. Ευκαιρία να του μάθει τη δουλειά και ν' αρχίσει να βοηθάει. Ξανοίχτηκαν για τα καλά, ο πατέρας φούνταρε την άγκυρα και καλάρισε.

Μια ώρα αργότερα έπιασε να το μαζέψει. Κράτησε κόντρα με το πόδι του στην κουπαστή, έβαλε όλα τα δυνατά του, αλλά το πλεμάτι δεν έλεγε ν' ανέβει. Ο ιδρώτας είχε αυλακώσει το πρόσωπό του και βαριανάσαινε. Η μάνα το πήρε είδηση και σηκώθηκε να δώσει ένα χέρι. Την ίδια στιγμή ένα πτερύγιο ξενέρισε κι άρχισε να γυροφέρνει τη βάρκα. «Αγάντα, Αντρέα!» φώναξε ο πατέρας του. Τα χέρια τους πήραν να ματώνουν, μα συνέχισαν να πασχίζουν. Για λίγο φάνηκε να τα καταφέρνουν. Το ψάρι έδειχνε να 'χει παραδοθεί στη μοίρα του. Το δίχτυ ανέβαινε τώρα με ευκολία και το πτερύγιο είχε χαθεί.

Κόντεψε να τους φύγει απ' τα χέρια όταν είδαν πως ανέβασαν ένα σκυλόψαρο.

— Χριστέ και Παναγιά! Γι' αυτό, λοιπόν, μας έβαλε στο μάτι το

1. Σελέμης: αυτός που ζει σε βάρος των άλλων

άλλο, σταυροκοπήθηκε η μητέρα του.

— Ίσως τούτο δω να 'ναι το ταίρι του ή το παιδί του. Θα πρέπει—
Ένα δυνατό τράνταγμα στην άλλη μεριά της βάρκας δεν άφησε τον πατέρα του ν' αποσώσει τον λόγο του. Είδε τους γονείς του να τινάζονται στη θάλασσα και να παγιδούνται στο δίχτυ.

— Πιάσε τα κουπιά και φύγε, ούρλιαξε με αγωνία η μάνα του ενώ πάλευε με χέρια και πόδια να ξεμπλεχτεί. Ο Αντρέας είχε γυρίσει από την άλλη και δεν την άκουσε. Παρακολουθούσε με τρόμο το δεύτερο πτερύγιο να πλησιάζει και πάλι με ορμή. Γραπώθηκε όσο πιο γερά μπορούσε απ' την κουπαστή. Το χτύπημα γύρισε ανάποδα τη βάρκα και βρέθηκε κι αυτός στο νερό. Αλαφιασμένος, γαντζώθηκε απ' το ένα κουπί.

Οι γονείς του αγωνίζονταν να ελευθερωθούν, αλλά σιγά σιγά το αιχμαλωτισμένο σκυλόψαρο τους παρέσερνε στα βαθιά. Προσπάθησε να κουνήσει τα πόδια του, να τους πλησιάσει, αλλά δεν υπάκουσαν. Οι απελπισμένες φωνές τους γίνονταν ένα με το νερό. Μόλις είδε το φτερό να κοντοζυγώνει, άπλωσε το αριστερό του χέρι. Το θαλασσινό αγρίμι ορθάνοιξε τα σαγόνια του και το 'κανε μια χαψιά. Το αίμα ανάβρυσε απ' το απομεινάρι του.

Όρα μετά τον μάζεψε λιπόθυμο ο καπετάν Αχιλλέας με την ψαροπούλα του και τον μετέφερε στον γιατρό του νησιού. Έτσι σώθηκε.

Τα κουφάρια των δικών του δεν βρέθηκαν ποτέ. Το κύμα ξέσυρε μόνο το ξεσκισμένο δίχτυ. Τα χαμένα κορμιά τού θέρισαν τα σπλάχνα. Ήθελε να τους θάψει, να τους αποχαιρετήσει όπως τους έπρεπε. Τα χρήματα για τα θαφτικά και το κενοτάφι τα έδωσε ο Γκιφρίλος.

Το είχε πιστέψει πως το χέρι του θα ξαναφύτρωνε. Θυμόταν τότε που ο πατέρας του έβγαλε ένα κολοβωμένο χταπόδι. Αυτός άρχισε να κλαίει, αλλά εκείνος του 'δωσε τον λόγο του πως τα πλοκάμια ξαναβλασταίνουν. Δεν το ξέχασε και το κράτησε στο μυαλό του.

— Θα δείτε, το χέρι μου θα ξαναβγεί σαν του χταποδιού!

συνεριζόταν τα παιδιά που τον κορόιδευαν. Δεν ήθελε και πολύ. Μια, δυο, δέκα, τελικά του κόλλησαν το παρατσούκλι «ο Χταπόδης».

Στόμα με στόμα το προσωνύμι αυτό ρίζωσε. Λίγοι πια στο νησί θυμόντουσαν πως είχε βαφτιστεί Αντρέας. Μα και ο ίδιος το πήρε απόφαση πως αυτό ήταν το γραμμένο του. Κι εκεί που έβαζε έναν σταυρό στην απόδειξη παραλαβής του επιδόματος, άρχισε πλέον να χαράζει διαγώνια από πάνω κι άλλον έναν, έτσι που και οι δύο μαζί παρέσταιναν ένα χταπόδι.

ΤΑ ΚΟΥΤΣΟΒΟΛΕΥΕ ΜΕ ΤΑ ΘΕΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΚΑΝΕ και το πενιχρό επίδομα της Πρόνοιας. Όλοι στο νησί τον είχαν ψυχοπονήσει και πάντα κάποιο σπίτι θ' ανοιγοπόρτιζε να τον φιλέψει λίγο φαγητό, ένα ποτήρι νερό, μια καραμέλα. Όλοι, εκτός απ' τον ταμαχιάρη² τον καπετάν Γιάννη τον Γκιφρίλο.

12

Έναν διμούτσουνο και παραδόπιστο που, αν κι είχε κάνει την τύχη του ως προικοθήρας και καπετάνιος ενός κοσμογυρισμένου εμπορικού, όταν έβγαλε τη στολή, συνέχισε να πλουτίζει τρώγοντας το ψωμί των ντόπιων. Από τη μια περνιόταν για άνθρωπος του Θεού, λειτουργιόταν τακτικά στην εκκλησία, όπου έκανε μεγάλους σταυρούς, γονυπετούσε επιδεικτικά και φόρτωνε τον δίσκο χαρτονομίσματα, κι από την άλλη άρπαζε κοψοχρονιά το βιος όλων πατώντας στην ανάγκη τους. Με τα λάφυρά του είχε φτιάξει ολόκληρο στόλο από ψαρόβαρκες κι έκανε τον караβοκύρη. Αλλά δεν χόρταινε με τίποτα, αφού δεν δίστασε να βάλει στο μάτι και τη βάρκα του Χταπόδη. Του πρόσφερε ως αντάλλαγμα μια χαμοκέλα στην παραλία, αλλά αυτός τον ξαπόστειλε.

Σχολείο δεν πήγαινε ο Αντρέας. Καμωνόταν πως το καλό του χέρι ήταν το αριστερό και δεν μπορούσε να γράψει. Σε αγιάζι και σε λιοπύρι κούρνιαζε στο φτωχικό που 'χε φτιάξει κάτω απ' τον μουσαμά στη βάρκα των γονιών του. Την είχαν σύρει οι ψαράδες και την είχαν αφήσει στην αμμουδιά της παραλίας του Φάντη. Στο σπίτι δεν ήθελε να μείνει, γιατί του θύμιζε τους δικούς του. Δυο τρεις φορές που βρήκε το κουράγιο να κοιμηθεί εκεί, ξύπνησε μ' επιφύλαξη. Από τότε φώλιαζε στη βάρκα κι άφησε το σπίτι να

2. Ταμαχιάρης: πλεονέκτης

ρημάζει. Οι φαρμακόγλωσσες έσπερναν πως ζούσε εκεί, γιατί περίμενε το κύμα να ξεβράσει τους δικούς του.

Η γιαγιά του έζησε με το μαράζι έναν χρόνο. Το σαράκι του γιου της της έτρωγε αγάλι αγάλι τα τζιέρια και τελικά την έλιωσε σαν το κερί. Στα στερνά της είχε μείνει πετσί και κόκαλο. Με τον χαμό της ορφάνεψε τελείως. Ήταν δεμένος πολύ μαζί της, μα κι αυτή τον ακριβαγαπούσε. Είχε άλλωστε το όνομα του άντρα της, που τον έχασε στον πόλεμο. Σ' αυτήν έτρεχε κάθε φορά που τον καταχέριαζε ο πατέρας ή τον έψελνε η μάνα του. Εκείνη τον κανάκευε, του σκούπιζε τα δάκρυα, τον γλυκοφιλούσε. Το κονάκι της το κατάσχεσε ο Γκιφρίλος – αποζημίωση για τη βάρκα του γιου της.

Το μόνο του αποκούμπι ήταν η φίλη του η Αφροδίτη, ένα κορίτσι με κοντυλένιο κορμί, άψαχνα μέλη, λιόξανθα μαλλιά και μαργιόλικα γαλανά μάτια. Ήταν η μόνη απ' όλα τα παιδιά που δεν τον φώναζε «Χταπόδη». Κάθε μεσημέρι, με το που άκουγε από μακριά το κουδούνι του σχολείου, φρόντιζε να βρίσκεται στη βάρκα του. Αυτή ξέκοβε απ' το μαθητολόι και πήγαινε προς το μέρος του. Κάθονταν στο πλάι της βάρκας και μιλούσαν με τις ώρες. Αν έβρεχε ή είχε κρύο, την έβγαζαν κάτω από τον μουσαμά. Αυτή του 'μαθε όσα κολλυβογράμματα ήξερε.

Η Αφροδίτη είχε μπόλικο χρόνο, αφού η μάνα της παραδούλευε στα πλουσιόσπιτα της Χώρας. Είχε χάσει κι αυτή τον πατέρα της στη θάλασσα. Γνωρίζονταν από τα πολύ μικράτα τους – όταν μπουσουλίζαν και οι δύο στην προβλήτα περιμένοντας τους πατεράδες τους να σαλπάρουν. Κι όταν ορθοπόδισαν, παρέα σκαρφάλωναν στα σωριασμένα δίχτυα, μαζί έμαθαν να ψαρεύουν με πετονιά και τα ονόματα των ψαριών, μαζί στα πάντα.

Μια μέρα η Αφροδίτη έβγαλε ένα βιβλίο απ' τη σάκα της, το ξεφύλλισε και σταμάτησε σε μια σελίδα. Του έδειξε τη φωτογραφία του αγάλματος μιας γυμνής γυναίκας με κομμένα χέρια. Εκείνος κοκκίνισε και τράβηξε το βλέμμα του.

— Ξέρεις ποια είναι αυτή; τον ρώτησε.

— Όχι, απάντησε και κοίταξε απ' την άλλη.

— Είναι η «Αφροδίτη της Μήλου», ενός νησιού πιο πέρα. Είναι ένα αρχαίο άγαλμα της Αφροδίτης χωρίς χέρια και είναι τόσο όμορφο, που χιλιάδες άνθρωποι κάνουν ουρά να το δουν.

Ο Αντρέας κατάλαβε τι προσπαθούσε να κάνει. Ένωσε πως της χρωστά.

— Εσύ είσαι πιο όμορφη Αφροδίτη απ' αυτήν.

Ήταν η σειρά της να κοκκινίσει. Έπνιξε την ντροπή της σ' ένα χαμηλοθώρικο «ευχαριστώ» κι εκείνη τη μέρα χωρίστηκαν ευτυχισμένοι. Όπως και μιαν άλλη, όταν πρόσεξε πως έγγραφε με το αριστερό και χαζογέλασε.

— Μη γελάς! Αυτό είναι και δικό σου χέρι! Τώρα εγώ είμαι τ' αριστερό σου.

Εκείνος συγκινήθηκε κι αναπόλησε τη γιαγιά του, που κάποτε του είπε πως η γυναίκα είναι σαν το ψωμί. «Η σάρκα της είναι σκληρή σαν κόρα, για ν' αντέχει τους άνδρες και τις γυναίκες. Μα η καρδιά και η ψυχή της είναι μαλακές σαν την ψίχα, για ν' αγαπά και να συγχωρά τα παιδιά της». «Και οι άνδρες, γιαγιά, τι είναι;» τη ρώτησε με απορία. «Οι άνδρες ξέρουν μόνο να τρώνε το ψωμί!» απάντησε με θυμό τότε η γιαγιά και τον έστειλε να ψωνίσει στον φούρνο.

Σαν από θαύμα, ένα πρωινό ο Χταπόδης εξαφανίστηκε από το νησί. Η Αφροδίτη, το μεσημέρι μετά το σχολείο, βρήκε τη βάρκα του άδεια. Όταν μαθεύτηκε το νέο, ο ένας έλεγε το κοντό του κι ο άλλος το μακρύ του. Κάποιοι έκαναν λόγο πως μπαρκάρησε λαθραία για τα ξένα, άλλοι κυκλοφορούσαν πως βούτηξε να βρει τους δικούς του – ακούστηκε μέχρι πως σάλιψε κι έδεσε μια πέτρα στον λαιμό του. Όλα ξεκαθάρισαν δύο μήνες αργότερα, όταν ξαναγύρισε ένας συντοπίτης απ' την Αθήνα, ο μπαρμπα-Δουκάς ο φούρναρης, και πήρε όρκο πως τον είδε να ζητιανεύει έξω από τον ηλεκτρικό στον Πειραιά.

«Ξαρμύρισα, θείε. Ξαρμύρισα», μου είπε. Στον σταυρό που σας κάνω!»

ΤΟΣΟ ΚΟΣΜΟ, τόσους νοματαίους σ' ένα καράβι δεν είχε ξαναδεί. Ένα νησί που πλέει, έχασε το μυαλό του ο Αντρέας, κρυμμένος πίσω από έναν πάγκο στο κατάστρωμα. Η μπουρού σφύριξε τρεις φορές κι αμέσως έβαλε το κεφάλι κάτω να ψάχνει τον δρόμο για την πρύμνα. «Αλλάργα από πλήρη καραβιού και μουλαριού τον κώλο», θυμήθηκε τα λόγια των ψαράδων στο νησί του. Πήρε τη δεξιά πλευρά, να μπορεί να πιάνει την κουπαστή με το χέρι του. Καθώς πρύμιζε, πρόσεξε τις βάρκες που αραδιάζονταν κορδόνι έξω απ' το παραπέτο. Έμοιαζαν πολύ με το «Σοφάκι» του, μόνο που αυτές έγραφαν «ΣΩΣΤΙΚΗ ΔΕΜΒΟΣ». Θα 'ναι για να σώζουν αδέσποτες ψυχές σαν και μένα, είπε με το παιδικό του μυαλό. Αφού βεβαιώθηκε πως δεν τον έβλεπε κανείς, σκαρφάλωσε προσεκτικά και χώθηκε κάτω από τον πορτοκαλί μουσαμά. Ψαχούλεψε τα ξύλα της και βολεύτηκε όσο καλύτερα μπορούσε. Δευτερόλεπτα μετά αισθάνθηκε σαν το σπίτι του, σαν τη βάρκα του.

Από τότε που τον βρήκε η συμφορά είχε να μπει στη θάλασσα. Ο φόβος ότι το σκυλόψαρο μπορεί να γύριζε για να τον αποτελειώσει, τον κρατούσε σφιχτά δεμένο στη στεριά. Εκεί ψηλά, όμως, ένιωθε ασφαλής. Το 'χε μετρήσει το ύψος πριν μπουκάρει στα μουλωχτά με τον κόσμο. Το σκυλόψαρο ούτε μπορούσε να τον φτάσει, ούτε θα τα έβαζε μ' αυτό το σιδερένιο θαλάσσιο τέρας. Είχε βέβαια και την προστασία των γονιών του. Τους τα είχε ξομολογηθεί όλα τα χαράματα - όταν πήγε στο κενοτάφι και πήρε την ευχή τους. Ξενοιαστος πια, έγειρε στο σκαρί. Για μαξιλάρι έβαλε τον μικρό μπόγο με τα λιγοστά του βρισκόμενα. Του άρεσε που θα πελάγιζε αγεροκρέμαστος ως τον Πειραιά. Σαν τις κούνιες που

έκανε κρυφά τα απογεύματα στην αυλή του σχολείου.

Το μόνο που τον χτίκιαζε ήταν αυτό το διαβολεμένο γουργουρητό στην κοιλιά του. Ξετσέπωσε μια καραμέλα κι άρχισε να τη γλείφει αργά, μήπως ξεγελάσει την πείνα του. Ευτυχώς το θαλασσινό αεράκι ταχτάριζε σαν νανούρισμα τη βάρκα και δεν άργησε ν' αποκοιμηθεί. Τα ξέχασε όλα – και τη λιγούρα μαζί.

Τον ξύπνησε απότομα το μουγκρητό της σειρήνας. Τεντώθηκε, για να ξεπιαστεί και ξετρύπωσε το κεφάλι του κάτω από τον μουσαμά. Πετάρισε τα ματόφυλλά του και τσιμπήθηκε μήπως κοιμάται ακόμη. Στη στεριά θεόρατα κτίρια ξεδιπλώνονταν σαν ασάλευτα κύματα. Πρώτη φορά στη ζωή του έβλεπε τόσο ψηλούς πύργους. Μα δεν ήταν το ίδιο όμορφοι μ' αυτούς στα παραμύθια της γιαγιάς και τον έπιασε φόβος. Έχοντας τον νου του δεξιά κι αριστερά έσκασε μύτη απ' το κρησφύγετό του και μπήκε καμπουριαστός ανάμεσα στον κόσμο, για να 'χει το κεφάλι του ήσυχο. Λίγα βήματα, όμως, πριν πατήσει το πόδι του στη στεριά, ένα χέρι τον μάγκωσε απ' τον ώμο. Γύρισε και είδε έναν μουστακαλή αρκουδάνθρωπο μ' άσπρη στολή να τον κοιτάζει καχύποπτα.

— Χάθηκες, μικρέ; Είσαι μόνος;

— Όχι, κύριε. Ο πατέρας μου είναι μπροστά. Με περιμένει έξω, ξεγλίστρησε ετοιμόλογα.

Ο Αντρέας άνοιξε το βήμα του, αλλά ένιωθε το βλέμμα τού μαντραχαλά ακόμα γαντζωμένο πάνω του. Μια δρασκελιά από την αποβάθρα κι ο αξιωματικός έριξε ένα ακόμη βέλος.

— Μικρέ, το εισιτήριό σου!

Ο Αντρέας δεν λογάρισε τίποτα. Πήδηξε σαν κατσίκι στο έδαφος κι έβαλε τα πόδια στον ώμο. Παρότι δεν άκουγε ούτε ποδοβολητό ούτε φωνές, συνέχισε να τρέχει ακόμη στα τέσσερα. Είχε ήδη διασχίσει το μισό λιμάνι, όταν σταμάτησε την τρεχάλα. Σκούπισε το μέτωπο και κρέμασε σαν τον σκύλο τη γλώσσα του. Του πήρε δυο λεπτά να ξελαχανιάσει και να ξαναβρεί το χρώμα του. Κάθισε στον μπόγο του και είπε, μέχρι να ξαναπάρει τα πάνω του, να υπολογίσει με το μάτι το λιμάνι. Το έκανε σχεδόν όσο τον γύρο του νησιού του. Τ' αλφαδιασμένα καράβια μπροστά του φάνταζαν σαν

λευκά θεριά, αλυσοδεμένα στους κάβους, για να μην ορμήξουνε στη θάλασσα. Ένα τέτοιο –λίγο μικρότερο– αραιά και πού άραζε και στο νησί του. Σαν τα μελίσσια μπαινόβγαιναν οι ταξιδιώτες στο σιδερένιο καυκί του. «Ιωνάδες» τους είχαν βγάλει τ' όνομα στο νησί, αλλά δεν ήξερε τον λόγο. Σηκώθηκε θαμπωμένος και ξαναφορτώθηκε τον μπόγο του.

Διάβηκε την έξοδο του λιμανιού και βρέθηκε στο πεζοδρόμιο. Σαν μυρμηγκιές πηγαινόερχονταν τα αυτοκίνητα από παντού. Ο Αντρέας κουμπώθηκε. Δεν ήξερε πώς να περάσει απέναντι. Λίγο πιο πέρα παρατήρησε ένα ανθρωπομάζωμα κάτω από μια σιδερένια κολόνα σαν φανοστάτη. Απέναντι, λες κι έβλεπε καθρέφτη, το ίδιο. Σήκωσε το κεφάλι του, αλλά δεν μπορούσε να δει πολλά. Ξάφνου όλοι όρμησαν βιαστικοί. Τους ακολούθησε, όπως οι γλάροι τις ψαρότρατες.

Στο απέναντι πεζοδρόμιο μονομιάς εκείνο το ανθρωπομάνι χώρισε. Ο Αντρέας βρέθηκε μόνος στα χαμένα, αλλά απ' την άλλη πλευρά. Ένωσε περήφανος για το πρώτο του κατόρθωμα. Όλα εδώ είναι πολλά, μεγάλα και δύσκολα, λογάριασε μέσα του κι έδωσε τον λόγο του να έχει τα μάτια του ανοιχτά. Τώρα τον ένοιαζε μόνο προς τα πού να πάει. Ξεκίνησε στα τυφλά. Ένα βήμα μπρος και δύο πίσω. Του κίνησε το ενδιαφέρον η πλατεία πιο κει.